

Algemene handleiding bij

RUNENSTENEN EN HUN BETEKENIS

De beschrijving van de *runen* in deze handleiding is *universeel* en daarom toepasbaar op (bijna) *elk runenspel*

Uitgeverij Schors - Amsterdam

Verantwoording:

De auteur(s) en de uitgever hebben de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen bij het opnemen van de in deze uitgave opgenomen informatie. De auteur(s) en de uitgever zijn daarom op geen enkele wijze aansprakelijk te stellen voor enige vorm van schade die eventueel uit eigenmachtige toepassing van deze kennis en/of informatie voortkomt. De in deze uitgave opgenomen kennis en informatie is voor geïnteresseerden en mag op geen enkele wijze als instructie voor therapie of als diagnose in medische zin worden opgevat.

© 2012 Uitgeverij Schors - Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische en/of magnetische opslag, cd-i, cd-rom, dvd of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze handleiding is kosteloos en niet bedoeld voor (weder)verkoop.

DE RUNENSTENEN EN HUN BETEKENIS

Wat zijn runen eigenlijk? ‘Stenen met wat ingekraste symbolen erop,’ zeggen de meesten, terwijl ze de runen verbinden met de oude Noord-Europese cultuur, Noormannen, Vikingen en mysterieuze magische riten. Verder hechten ze er niet veel waarde aan. Maar wie zich wat meer in runen wil verdiepen, zal in de eerste plaats moeten kijken naar de denkbeelden van de oorspronkelijk ‘scheppers’ van de runen.

Vanaf de oudste tijden zijn runentekens aangetroffen op voorwerpen van leem, metaal, hout en been. Pas later werden ze in steen gegrift. Ze zijn in bijna heel Europa tot ver daar buiten teruggevonden: van de Zuilen van Hermes (Straat van Gibraltar) tot aan de oever van de Indus zijn runen de stille getuigenis van een lang vervlogen tijdperk.

Er zijn vele pogingen gedaan om de runentekens als schrifttekens te ontcijferen. Hun verborgen betekenis is echter niet eenvoudig te achterhalen, omdat deze niet te vertalen is naar een rationeel denkbeeld uit onze tijd: in het begin gaf één rune een hele begripswereld weer en hiermee heel veel informatie.

De magische betekenis van de runen moet aan priesters bekend zijn geweest en via inwijdingsriten overgedragen. De eerste symbolische tekens om gedachten mee uit te drukken werden *runen* genoemd naar het gotische woord *Runa* dat ‘geheim’ betekende. Elk van deze symbolen kon als een opslagplaats voor ‘intuïtief weten’ worden beschouwd en aan degenen die bedreven waren in het interpreteren van de inhoud ervan werd dan ook grote macht toegekend.

De runen hadden werden niet alleen gebruikt voor vragen over het *lot*, maar hadden ook een *voorspellende* en een *rituele* functie, waarmee de goden of andere hogere machten konden worden aangeroepen om het leven in betere banen te leiden. In het jaar 98 schrijft de Romeinse historicus Tacitus over de gewoonten van de Noord-Europese stammen:

“In het voorspellen met hun lotsorakel waren zij beter dan ieder ander. Hun methode was heel eenvoudig; ze sneden een of meer sappige groene takken van een liefst vruchtdragende boom en verdeelden die in vierentwintig min of meer gelijke stukken die zij van verschillende tekens voorzagen. Met de losse hand gooiden ze deze over een speciaal voor dit doel bestemde doek uit. Dan werden, nadat door de priester van de stam de goden waren aangeroepen, óf, wanneer het ritueel in de familiekring plaats vond, door het hoofd van die familie, op het gevoel en met gesloten ogen drie van de staafjes opgeraapt, die stuk voor stuk overeenkomstig de ingekerfde symbolen werden geïnterpreteerd.”

(Tacitus, Germania)

Ten tijde van Tacitus waren de runen inmiddels door zwervende stammen, handelaren, Noormannen, optrekkende legers, Vikingen, slaven, enz. over het gehele Europese continent verbreid. Voor de communicatie was een soort gemeenschappelijk alfabet niet alleen wenselijk, maar zelfs noodzakelijk geworden. Daartoe werden de runen gebruikt, een alfabet dat *futhark* werd genoemd naar de fonetische klank van de eerste zes tekens: **f u t h a r k**.

ƒ ũ þ ð ᚱ <

Op een gegeven moment hadden zich drie systemen ontwikkeld:

1. de oudste futhark (24 runen)
2. de Angelsaksische futhorc (29-33 runen)
3. de jongere futhark (16 runen)

In deze handleiding wordt de oudste futhark toegelicht die uit 24 runen(tekens) bestaat. Deze futhark is in drie groepen van acht tekens verdeeld, waarbij elke groep (*aett*) is vernoemd naar de *eerste rune*, zoals onderstaand wordt aangegeven:

FEHU'S ACHT (FEHU'S AETT)

HAGALAZ'S ACHT (HAGALAZ'S AETT)

TIWAZ'S ACHT (TIWAZ'S AETT)

Hierna wordt elke aett toegelicht (aettir betekent 'achtstal') en voorzien van een traditionele en een moderne betekenis.

DE 8 TEKENS VAN DE FEHU-AETT

Behalve een individuele betekenis, hebben de runen van deze *aett* bij elkaar een aantal aanwijzingen voor het scheppen van stabiele levensomstandigheden.

Deze *eerste aett*, die begint met *Fehu* (vee, welstand) en afsluit met *Wunjo* (vreugde) heeft als thema: *het leggen van de basis voor een stabiel en welvarend bestaan*. Het bezit van kudden vee en de daaruit voortvloeiende welstand werden als de voornaamste voorwaarden gezien om het 'goede leven' tot stand te brengen.

Lichamelijke kracht en de instinctieve drang om have en goed tegen indringers te verdedigen werden als deugden beklemtoond, aangezien deze in tijd van nood een goede gang van zaken niet alleen konden beschermen, maar bovendien konden handhaven.

De 8 tekens van de Fehu-aett

nr.	vorm	naam	klank	traditionele betekenis	moderne betekenis en toepassing
1.		Fehu	f	vee	rijkdom eigendom vergaren, welstand beschermen
2.		Uruz	u	oeros	wilskracht hindernissen opruimen, vrij kunnen handelen
3.		Thurisaz	th/d	reus	bescherming zich beschermen tegen tegenwerking/corruptie
4.		Ansuz	a	mond	wijsheid communicatie, slagen, verkrijgen van kennis
5.		Raido	r	rad, wiel	inzicht reizen, verbindingen, behouden vaart
6.		Kenaz	k	toorts, fakkel	(zelf)vertrouwen verlichting, inspiratie, artistieke gaven
7.		Gebo	g	gift	harmonie geven en ontvangen, gastvrijheid, huwelijk
8.		Wunjo	w/v	roem, eer	geluk wensen gaan in vervul- ling, geestelijke groei

Rekening houden met vijandige invloeden uit de omgeving en voorzieningen treffen tegen de moeilijkheden die hieruit kunnen voortvloeien, werden eveneens als protectie van de stabiliteit gezien. Discussies en uitwisselingen waren een luxe die in veilige beslotenheid konden plaats vinden, maar met het oog op het handhaven van de dynamiek moesten ze in geen geval ontaarden in eindeloze gesprekken waaraan geen plannen of daden ontsproten.

Het trefwoord ***scheppingskracht*** omschrijft deze *aett* voortreffelijk.

De 8 tekens van de Hagalaz-aett

nr.	vorm	naam	klank	traditionele betekenis	moderne betekenis en toepassing
9.		Hagalaz	h	hagel	planning zich voorbereiden op wispelturige invloeden
10.		Naudiz	n	nood	hulp lange-termijn-doelen, (nood)lot, tijd
11.		Iisa	i/ij	ijs(pegel)	kalmte isolatie, passiviteit, onderdrukken van drift
12.		Jera	j/y	jaar, oogst	vervulling cyclische veranderingen, culminatie, spanning
13.		Eihwaz	e	taxisboom	oplossing levensboom, oplossen van moeilijke situaties
14.		Perthro	p	bezinning	aanwinst terugvinden verloren voorwerpen, speculaties
15.		Elhaz	z	bescherming	verdediging afwenden bedreigende of negatieve invloeden
16.		Sowilo	s	zon(newiel)	welzijn verbeteren van vitaliteit, de hartchakra, kern

DE 8 TEKENS VAN DE HAGALAZ-AETT

Het thema van deze *aett*, dat opent met de rune *Hagalaz* (hagel) en sluit met *Sowilo* (zon), behandelt het begrip tijd, de afhankelijkheid van onberekenbare weersomstandigheden, jaargetijden, hagel- en sneeuwbuien, vorst, hitte, droogte en andere onafwendbare en vaak wispelturige verschijnselen.

De meeste nadruk van dit achttal runen ligt op de hoop dat de jaarlijkse klimatologische omstandigheden een gunstige invloed op de oogst of op een behouden vaart zouden hebben.

Hagalaz (hagel) werd naast het zaad van de ijsreus Ymir, het witste van alle graansoorten genoemd: het wervelde uit de hemel, voortgedreven door gierende stormen, en smolt na verloop van tijd tot groeizaam water voor de braak liggende akkers.

Dit achttal runen confronteerde de dynamische mens uit de eerste *aett* met de wisselvalligheden die zich konden voordoen onder voor hem oncontroleerbare omstandigheden.

Er ontwikkelde zich een groeiende behoefte aan bewustwording. ‘Hoop op een gunstig verloop van het jaar’ vertolkt het thema van dit achttal runen uitstekend.

Deze derde en laatste *aett*, die opent met *Tiwaz* (ster) en met *Othala* (landerijen) sluit, geeft door zijn vooral magische inhoud de behoefte weer aan ontwikkeling van genuanceerdere maatstaven voor het onderbouwen van een steeds gecompliceerder wordende samenleving.

In deze *aett* worden de veranderingen en ontwikkelingen die de menselijke evolutie met zich meebrengt onder de loep genomen en, waar nodig, getransformeerd.

Deze *transformatie* geeft niet alleen een overzicht van de positieve ontwikkelingen van de mens, maar ook van zijn negatieve, welke uiteindelijk tot zijn *ragnarok* (corruptie, val en een nieuw begin) zouden leiden.

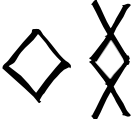

DE 8 TEKENS VAN DE TIWAZ-AETT

Opmerking bij de *Tiwaz*-aett: het runenteken 22 kent twee verschillende symbolen, zie het schema van de 8 tekens.

Terwijl het achttal van de *Fehu*-groep de goden en alle andere wezens tot aanschijn wekt en het achttal van de *Hagalaz*-groep de voor de evolutie noodzakelijke onvoorspelbare krachten beschrijft, geeft het achttal van de *Tiwaz*-groep een hoopvol overzicht van de spirituele groei van de mens.

Voor deze laatste *aett* is behalve het begrip *geestelijke groei* ook het trefwoord ‘transformatie’ heel goed bruikbaar.

De 8 tekens van de Tiwaz-aett

nr.	vorm	naam	klank	traditionele betekenis	moderne betekenis en toepassing
17.		Tiwaz	t	god Tyr	succes (Pool)ster, baken, moed, rechtvaardigheid
18.		Berkana	b	godin Bercha	liefde geborgenheid, groei, de berk, familie/relaties
19.		Ehwaz	e	Odin's paard Sleipnir	alertheid snelle veranderingen, beweging, overleg
20.		Mannaz	m	de mens	samenzijn tolerantie, verstand, sociale contacten
21.		Laugaz	l	lagune, water	ontwikkeling gevoel, stemmingen, paranormale gaven
22.		Ingwaz	ng	god Ing (Freyer)	evenwicht doorbreken van sleur, voltooiing, uitbreiding
23.		Dagaz	d	dag	(nieuw) begin licht, hoop, veelbelovende mogelijkheden
24.		Othala	o	geërfd land	traditie geboorte, overdracht, landerijen, erfenis

KLEED VOOR RUNENSTENEN

Afhankelijk van de grootte van de gebruikte runenstenen is de gemiddelde afmeting van het kleed 30 x 30 cm

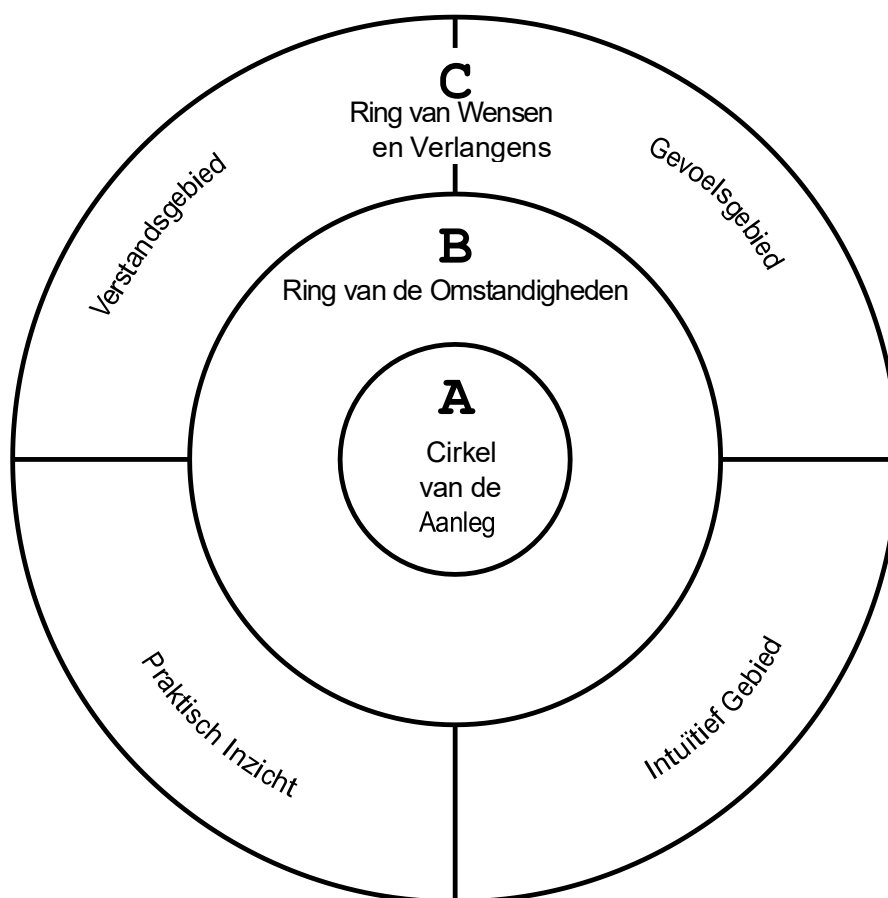
Op deze ondergrond worden **drie concentrische cirkels** getrokken: de kleinste van zo'n 5 cm doorsnede, een grotere van 10 cm en de grootste van 20 cm.

De kleine en middelste cirkel geeft de **aanleg** weer, de tweede de **omstandigheden** en de buitenste cirkel toont de **wensen**, het **streven** en soms de **resultaten**.

Alleen de buitenste cirkel (C) is weer onderverdeeld, namelijk in vier secties:

1. **praktisch inzicht**: praktisch en doelgericht handelen, zintuiglijke waarneming
2. **intuïtief gebied**: impulsief handelen, met een grote inzet die vaak snel bekoelt
3. **gevoelsgebied**: staat voor gevoelsmatig reageren en functioneren
4. **verstandsg gebied**: staat voor rationeel en communicatief functioneren, denken

Werp je (zelfgemaakte) runenstenen met een losse handbeweging over het kleed en kijk waar ze terecht komen.

RUNENSTENEN LEGGEN EN DUIDEN

Er zijn vele manieren om de runenstenen te leggen en te duiden. In deze handleiding worden 2 veelgebruikte methoden toegelicht: *Freya's Rune* en het *Drie-runen-orakel*.

1. FREYA'S RUNE

Om snel een algemene indruk van een situatie te krijgen, is het trekken van één rune de eenvoudigste manier. Deze ene rune geeft zowel het probleem, de omstandigheden en de oplossing weer. Freya's Rune verleent *slagvaardigheid* in omstandigheden die een directe beslissing vereisen, terwijl de vrager niet over uitgebreide informatie van het ter discussie staande onderwerp beschikt.

Een voorbeeld: iemand die een belangrijke functie bij een bedrijf vervulde waar een personeelsstaking dreigde, werd tijdens de lunchpauze voor de keuze gesteld: óf het stakende personeel ontslaan, het bedrijf opheffen en elders zijn geluk beproeven, óf het bedrijf in eigen beheer overnemen. Hij trok zich even met zijn runen in een hoekje terug, greep zonder te kijken één steen en kwam een minuut later, zoals hij zei 'als de jonge directeur van het bedrijf' terug. De rune die hij had getrokken was *Dagaz*, de rune van doorbraak, van een nieuw begin en veelbelovende mogelijkheden.

2. DRIE-RUNEN-ORAKEL

Neem bij een gecompliceerde situatie de vraag duidelijk in gedachten en pak één voor één drie runen. Leg ze met het teken naar beneden ('gesloten') van rechts naar links, naast elkaar in de volgorde waarin ze getrokken zijn. Ze liggen dan zó voor u:

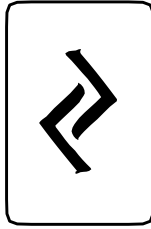
positie 3: nieuwe toestand	positie 2: ingreep, handeling	positie 1: huidige situatie
--------------------------------------	---	---------------------------------------

Lezend vanaf rechts, geeft de eerste rune de situatie aan zoals deze nu is. De tweede (middelste) rune geeft de noodzakelijk geachte handelswijze aan. De derde en laatste rune (links) geeft uitsluitel over hoe de situatie zich zal ontwikkelen.

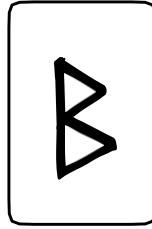
Natuurlijk kunnen er ook andere betekenissen aan de stenen worden toegekend. Bijvoorbeeld:

	positie 3: toekomst	positie 2: heden	positie 1: verleden
of:	positie 3: huwelijk	positie 2: liefde	positie 1: vriendschap
of:	positie 3: voortgang	positie 2: omwenteling	positie 1: stagnatie

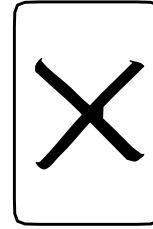
En er zijn nog vele andere situaties waarover vragen gesteld kunnen worden. Bijvoorbeeld: een jonge vrouw wilde de runen gelezen hebben voor een jarenlange vriendschap die ze onderhield. Ze trok de volgende runen:

positie 3:
rune 12. Jera
vervulling, oogst

positie 2:
rune 18. Berkana
liefde, groei

positie 1:
rune 7. Gebo
harmonie, offer

Hieruit viel op te maken dat ze aan de langdurige relatie met haar vriend ten slotte haar zelfstandigheid zou offeren en met hem in het huwelijk zou treden. Ze is nu, ondanks haar oorspronkelijke twijfels over de echtelijke staat, blij dat ze de stap heeft genomen. Overigens is ze inmiddels in verwachting van een baby.